

L Ē M U M S Nr. E04-DAU-154

Daugavpils, Rīgas ielā 54a

2007. gada 14. augustā

Patērētāju tiesību aizsardzības centra direktores vietniece Brigita Liepiņa,
nepiedaloties sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Dinaburg Media Group”

reģistrācijas numurs: 41503040792

izskatīja administratīvo pārkāpumu lietu un konstatēja:

2007. gada 20. aprīlī Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (turpmāk tekstā – PTAC), pamatojoties uz Reklāmas likuma 14. panta pirmo daļu, uzsāka bezmaksas pielikuma „Dinaburg reklama” 31.03.2007. numurā izplatītās reklāmas *Bjuro juridiskih uslug „Andrejev i tovarišči”* (turpmāk – Reklāma) atbilstības normatīvo aktu prasībām izvērtēšanu.

2007. gada 20. aprīlī PTAC Daugavpils reģionālā pārvalde nosūtīja SIA „Dinaburg Media Group” vēstuli Nr. 15-22/522, kurā, pamatojoties uz Reklāmas likuma 15. panta pirmo daļu, pieprasīja triju darba dienu laikā no vēstules saņemšanas dienas sniegt rakstveida informāciju par to, vai SIA „Dinaburg Media Group” ir bezmaksas pielikuma „Dinaburg reklama” izdevējs un izplatītājs, kā arī informāciju par iepriekš minētās reklāmas devēju.

2007. gada 27. aprīlī PTAC saņemta Latvijas Republikas Tiesībsarga 2007. gada 25. aprīļa vēstule Nr. 3-2-1/284 ar pielikumu, kurā tiek norādīts tālāk minētais:

Reklāmā norādīts, ka tiek piedāvāti juridiskie pakalpojumi, sniedzot krievvalodīgajiem 50% atlaidi, un norādīts, ka seksuālo minoritāšu pārstāvjiem juridiskie pakalpojumi netiek sniegti.

Vērtējot reklāmas tiesiskumu, nepieciešams analizēt gan teksta saturu, gan tā iespējamo mērķi un publicitāti. Demokrātiskā sabiedrībā ikvienam tiek dota iespēja veikt uzņēmējdarbību un brīvi piedāvāt savas preces, pakalpojumus, izmantojot publisko telpu un informācijas nesējus. Tomēr, izmantojot publiskajā telpā pieejamos informācijas nesējus, jāievēro normatīvajos aktos ietvertais diskriminācijas aizlieguma princips.

Satversmes 91. pants paredz, ka „visi cilvēki Latvijā ir vienlīdzīgi likuma un tiesas priekšā. Cilvēka tiesības tiek īstenotas bez jebkādas diskriminācijas”. Eiropas Padomes Direktīvas 2000/43/EK, ar ko ievieš vienādas attieksmes principu pret personām neatkarīgi no rasi vai etniskās piederības, 2. panta pirmais punkts nosaka, ka „šajā direktīvā vienādas attieksmes princips nozīmē to, ka nav ne tiešas, ne netiešas diskriminācijas rasi vai etniskās piederības dēļ” u.c. Reklāmas likumā diskriminācijas aizliegums tiek attiecināts tieši uz reklāmas jomu, 4. pantā paredzot, ka „reklāmā aizliegts paust diskrimināciju pret cilvēku viņa rases, ādas krāsas, dzimuma, vecuma, reliģiskās, politiskās vai citas pārliecības, nacionālās vai sociālās izcelsšanās, mantiskā stāvokļa vai citu apstākļu dēļ”. Diskriminācija saprotama kā atšķirīga attieksme, izslēgšana vai ierobežojums, kam par pamatu ir diskriminētās personas rase, ādas krāsa, valoda, nacionālā vai etniskā piederība, dzimums, seksuālā orientācija, sociālā izcelsme, mantiskais vai ģimenes stāvoklis, invaliditāte (veselības stāvoklis), vecums, reliģiskā piederība, politiskā vai cita pārliecība, vai citi apstākļi, ja tam nav pamatota un objektīva attaisnojuma vai ja trūkst samērīguma starp sasniedzamo mērķi un izmantotajiem līdzekļiem.

Ar reklāmas tekstu „krievvalodīgajiem 50 % atlaide” un „seksuālo minoritāšu pārstāvjiem juridiskie pakalpojumi netiek sniegti” pakalpojumi tiek piedāvāti, šķirojot personas

pūles vai tulka palīdzību, kas objektivitāti un precizitāti nodrošina, norādāma papildus samaksa par dokumentu izskatīšanu citā valodā vai tulka pakalpojumiem, nevis atlaide pēc aizliegtā kritērija pamata, nevērtējot individuālo situāciju. No portāla „Delfi” 23.aprīlī publicētās intervijas izriet, ka SIA „Andrejeva Juridiskais Birojs” pārstāvji savu personisko attieksmi pret seksuālajām minoritātēm pauduši reklāmas tekstā, norādot, ka „seksuālo minoritāšu pārstāvjiem juridiskie pakalpojumi netiek sniegti”, tādējādi nostādot seksuālās minoritātes nevienlīdzīgā stāvoklī un liedzot saņemt pakalpojumu pēc aizliegtā kritērija pamata. Līdās Lustig-Prean un Beckett pret Apvienoto Karalisti un Smith un Grady pret Apvienoto Karalisti Eiropas Cilvēktiesību tiesa atzina, ka „negatīva attieksme, kas parādījās iekšējā aptaujā, un atspoguļoja heteroseksuālā vairākuma aizspriedumus pret homoseksuālo minoritāti, nevar būt pats par sevi pamats, lai attaisnotu iejaukšanos prasītāja tiesībās tāpat kā salīdzinoši gadījumos ar negatīvu attieksmi pret personām ar atšķirīgu rasi, izcelšanos vai ādas krāsu”. Šāda Eiropas Cilvēktiesību tiesas interpretācija norāda uz to, ka Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības kontekstā pret homoseksuālām personām nav pieļaujama atšķirīga, diskriminējoša attieksme.

Saskaņā ar minēto reklāma atzīstama par diskriminējošu un nav publicējama (...).

2007.gada 9.maijā PTAC nosūtīja SIA „Dinaburg Media Group” vēstuli Nr. 21-06/3647, kurā, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 62.panta pirmo daļu, izteica aicinājumu rakstveidā līdz 2007.gada 22.maijam izteikt viedokli un argumentus administratīvajā lietā, kā arī, pamatojoties uz Reklāmas likuma 15.panta pirmo daļu, atkārtoti pieprasīja SIA „Dinaburg Media Group” nekavējoties rakstveidā sniegt informāciju par reklāmas devēju, kā arī iesniegt dokumentu, kas apliecina reklāmas izvietojumu (līgums, rēķins u.c.) kopiju.

2007.gada 21.maijā PTAC saņemta SIA „Dinaburg Media Group” 2007.gada 16.maija vēstule, kurā tiek norādīts tālāk minētais:

PTAC norādītā reklāma pirmo reizi tika publicēta avīzē „Dinaburg vestnik”. Šo avīzi izdod SIA „Fluck Publishing”, tāpēc SIA „Dinaburg Media Group” nav zināms, ar kādiem nosacījumiem tika publicēts šis reklāmas bloks. Ar visiem jautājumiem ir jāvērsas pie SIA „Fluck Publishing”. „Dinaburg reklāma” tikai dublēja PTAC norādīto reklāmu. Šis bija avīzes pirmais izmēģinājuma numurs bez licences. SIA „Dinaburg Media Group” izlaiž bezmaksas avīzi „Dinaburg reklāma” no 2007.gada 19.aprīļa. Licence Nr. 000703161, izsniegta 2007.gada 4.aprīlī. Reklāmas idejas autorību apstiprina kāds V.Andrejeva kungs. Raksts ar viņa komentāriem vispirms tika nodrukāts avīzē „Čas”, pēc tam avīzē „Dinaburg vesti”. Savu kontaktnumuru V.Andrejeva kungs neslēpj, tas ir norādīts reklāmas blokā.

2007.gada 15.jūnijā PTAC nosūtīja SIA „Dinaburg Media Group” vēstuli Nr. 21-06/4709, kurā, pamatojoties uz Reklāmas likuma 15.panta ceturtās daļas 5.punktu, paziņoja par lietvedības uzsākšanu administratīvā pārkāpuma lietā.

Izvērtējot kopumā visus administratīvās lietas materiālus, PTAC norāda tālāk minēto:

Reklāmas likuma 1.pants nosaka, ka „Reklāma ir ar saimniecisko vai profesionālo darbību saistīts jebkuras formas vai jebkuru veida paziņojums vai pasākums, kura nolūks ir veicināt preču vai pakalpojumu (arī nekustamā īpašuma, tiesību un saistību) popularitāti vai pieprasījumu pēc tiem”.

Bezmaksas pielikumā „Dinaburg reklāma” 31.03.2007. numurā krievu valodā ir izplatīta tālāk norādītā informācija: „Juridisko pakalpojumu birojs „Andrejevs un biedri”; finanšu un ekonomisko interešu aizstāvība; rekomendācijas firmām un fiziskām personām; līgumsaistību attīstības prognozēšana; institūciju biznesa attīstības, sabiedriskās dzīves analīze; Krieviski runājošiem atlaide 50%. Telefoni iepriekšējam pierakstam: 5422306, 9547791 Seksuālo minoritāšu pārstāvjiem juridiskie pakalpojumi netiek sniegti”.

Minētā informācija ir kvalificējama kā paziņojums Reklāmas likuma 1.panta izpratnē, kas ir obligāta reklāmas pazīme Reklāmas likuma 1.panta izpratnē. Izplatot šādu informāciju, sabiedrībai tiek sniegts vēstījums par sniedzamajiem juridiskajiem pakalpojumiem.

Latvijas Republikas Satversmes 8.nodaļā ir noteiktas cilvēka pamattiesības, un 91.pants nosaka, ka „*Visi cilvēki Latvijā ir vienlīdzīgi likuma un tiesas priekšā. Cilvēka tiesības tiek īstenotas bez jebkādas diskriminācijas.*”

Reklāmas likuma 4.panta otrās daļas 1.punkts nosaka, ka „*Reklāmā aizliegts paust diskrimināciju pret cilvēku viņa rases, ādas krāsas, dzimuma, vecuma, reliģiskās, politiskās vai citas pārliecības, nacionālās vai sociālās izcelsšanās, mantiskā stāvokļa vai citu apstākļu dēļ.*”

Izvērtējot kopumā Reklāmas saturu un ņemot vērā Latvijas Republikas Tiesībsarga izteikto atzinumu, kuru atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk - APK) 243.panta un *Administratīvā procesa likuma* 59.panta noteikumiem PTAC' vērtē kā pierādījumu tam, ka *Reklāmā* tiek pausta diskriminācija, PTAC konstatē Reklāmā pazīmes, kas liecina par tās neatbilstību normatīvo aktu prasībām. Sakarā ar to PTAC norāda tālāk minēto:

No Reklāmas satura izriet, ka juridiskie pakalpojumi krievu valodā runājošajiem iedzīvotājiem tiek piedāvāti ar atlaidi 50% apmērā. Savukārt seksuālo minoritāšu pārstāvjiem juridiskie pakalpojumi netiek sniegti vispār, kas liecina, ka pret atsevišķām sabiedrības grupām tiek pieļauta nepamatota atšķirīga attieksme. Tādējādi, ņemot vērā iepriekš minētos apstākļus un Tiesībsarga sniegto atzinumu, Reklāmā tiek pausta diskriminācija pret seksuālo minoritāšu pārstāvjiem. Līdz ar to saskaņā ar Reklāmas likuma 4.panta otrās daļas 1.punktu šādas Reklāmas izplatīšana ir aizliegta.

Reklāmas likuma 12.pants nosaka, ka „*Reklāmas izplatītājs ir persona, kura pati izplata reklāmu vai dod iespēju reklāmu izplatīt reklāmas devējam.*”

SIA „Dinaburg Media Group” atbilst reklāmas izplatītāja statusam Reklāmas likuma 12.panta pirmās daļas izpratnē, jo no lietas apstākļiem redzams, ka SIA „Dinaburg Media Group” ir izdevis bezmaksas pielikumu „Dinaburg reklama” 31.03.2007. numuru krievu valodā, kurā tika publicēta Reklāma.

Reklāmas likuma 12.panta otrā daļa nosaka, ka „*Reklāmas izplatītājs ir tiesīgs izplatīt reklāmu jebkādā veidā, ja tā atbilst šā likuma un citu normatīvo aktu prasībām, kā arī līgumam, kas noslēgts starp reklāmas izplatītāju un reklāmas devēju vai tā pilnvarotu personu.*”

Ņemot vērā iepriekš minēto, SIA „Dinaburg Media Group” nebija tiesīgs izplatīt normatīvo aktu prasībām neatbilstošu Reklāmu.

Reklāmas likuma 12.panta ceturtā daļa nosaka, ka „*Reklāmas izplatītājam ir aizliegts izplatīt reklāmu, par kuras izplatīšanas aizliegumu viņš zina vai viņam vajadzēja zināt.*”

Ņemot vērā, ka Reklāmā ir saskatāmas diskriminācijas pazīmes, kā arī to, ka diskriminācijas aizliegums ir ietverts ārējos normatīvajos aktos, SIA „Dinaburg Media Group” nevarēja nezināt par diskriminācijas aizliegumu Reklāmā.

Reklāmas likuma 12.panta piektā daļa nosaka, ka „*Reklāmas izplatītājam ir aizliegts pieņemt no reklāmas devēja vai tā pilnvarotas personas izplatīšanai reklāmu, nepieprasot šādu informāciju: 1) no juridiskās personas – nosaukumu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi, 2) no fiziskās personas – vārdu, uzvārdu un personas kodu.*”

Ņemot vērā SIA „Dinaburg Media Group” vēstulē sniegto informāciju, PTAC secina, ka Reklāmas izplatīšanā ir pārkāpts Reklāmas likuma 12.panta piektā daļa.

Administratīvā procesa likuma 65.panta trešā daļa nosaka: „*Ja piemērojamā tiesību normā noteikts, ka administratīvais akts izdodams, bet nav noteikts tā konkrētais saturs (saturs izvēles administratīvais akts), iestāde izdod šo aktu, ievērojot piemērojamā tiesību normā noteiktos ietvarus, un šajos ietvaros, pamatojamās uz lietderības apsvērumiem, nosaka administratīvā akta saturu.*”

Reklāmas likuma 14.panta trešā daļa nosaka: „*Ja uzraudzības iestāde, izvērtējot reklāmu, konstatē, ka reklāma neatbilst normatīvo aktu prasībām, tā pieņem vismaz vienu no šā likuma 15.panta ceturtajā daļā minētajiem lēmumiem.*”

Reklāmas likuma 15.panta ceturajā daļā nosaka: „Ja reklāma neatbilst normatīvo aktu prasībām, Uzraudzības iestāde ir tiesīga pieņemt lēmumu, kurā: 1) uzdod reklāmas devējam sniegt reklāmā, preču marķējumā vai citādā veidā papildu informāciju, kas ir būtiska no personu aizsardzības vai uzņēmēju likumīgo tiesību viedokļa; 2) pieprasa izslēgt no reklāmas atsevišķus elementus (informāciju, vizuālos attēlus, skaņu vai citus speciālos efektus); 3) aizliedz reklāmas izplatīšanu; 4) pieprasa reklāmas atsaukumu; 5) lemj par lietvedības uzsākšanu administratīvā pārkāpuma lietā un par administratīvā soda piemērošanu likumā noteiktajā kārtībā”.

Atbilstoši Reklāmas likuma 2.panta otrajai daļai viens no Reklāmas likuma mērķiem ir aizsargāt personu, kā arī visas sabiedrības intereses reklāmas jomā. Tādējādi, sniedzot reklāmu, reklāmas devējam un izplatītājam, ciktāl tas varēja zināt par attiecīgās reklāmas aizliegumu, jānodrošina, ka nevienas sabiedrības daļas intereses netiktu aizskartas. Tā kā SIA „Dinaburg Media Group” ir pieļāvusi likumā aizliegtas reklāmas izplatīšanu, tad pārkāpums kvalificējams pēc APK 166.¹³ panta otrās daļas, kas paredz administratīvo sodu juridiskajām personām līdz desmit tūkstoš latiem par likumā aizliegtas reklāmas sniegšanu vai izplatīšanu.

Saskaņā ar APK 32.panta otrās daļas noteikumiem, uzliekot sodu, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus. Savukārt Administratīvā procesa likuma 66.panta pirmās daļas noteikumi paredz lietderības apsvērumu izvērtēšanu attiecībā uz piemērojamo sodu. Iestāde pārkāpēju ir tiesīga atbrīvot no administratīvās atbildības saskaņā ar APK 21.panta pirmās daļas noteikumiem tikai tad, ja izdarītais pārkāpums ir maznozīmīgs. Līdz ar to, piemērojot sodu un nosakot tā apmēru, PTAC ņem vērā sekojošus apsvērumus:

1) Konkrētajā gadījumā no lietas materiāliem izriet, ka SIA „Dinaburg Media Group” ir pieļāvusi normatīvajiem aktiem neatbilstošas (kurā pausta diskriminācija) reklāmas izplatīšanu. Līdz ar to SIA „Dinaburg Media Group” izdarītais pārkāpums ir nozīmīgs, jo skar demokrātiskai sabiedrībai svarīgas un fundamentālas vērtības. Izplatot *Reklāmu*, kurā tiek pausta noteiktas sabiedrības daļas diskriminācija - sabiedrībā tiek popularizēts negatīvs uzskats un negatīva attieksme pret citas homoseksuālās orientācijas indivīdiem. Tādējādi ar administratīvo sodu tiek sasniegts leģitīms mērķis – tiek aizstāvētas sabiedrības intereses reklāmas jomā. Tādējādi sabiedrības ieguvums ir daudz lielāks nekā SIA „Dinaburg Media Group” iespējamais tiesību aizskārums. Tāpat arī ņemams vērā fakts, ka maksimālais soda mērs par aizliegtas reklāmas izplatīšanu ir Ls 10 000,00.

2) *Reklāmas izplatīšanas veidu un apjomu*: *Reklāma* tika izplatīta bezmaksas pielikuma „Dinaburg reklāma” 31.03.2007. numurā, kas tiek izplatīts Daugavpilī. no kā izriet, ka *Reklāma* bijusi pieejama Daugavpilī dzīvojošajai Latvijas sabiedrības daļai, kuras intereses aizsargā *Reklāmas likums*.

3) To, ka administratīvais sods ir piemērotākais līdzeklis mērķa sasniegšanai, ņemot vērā, ka nav konstatēts, ka SIA „Dinaburg Media Group” *Reklāmu* ir turpinājusi izplatīt un *Reklāmas likuma* 15.panta ceturtajā daļas piektajā punktā noteiktā lēmuma veidu.

4) Nosakot SIA „Dinaburg Media Group” uzliekamo naudas soda apmēru, tiek ņemts vērā tas, ka nepastāv apstākļi, lai nepiemērotu administratīvo sodu, un sods tiek piemērots, lai atturētu reklāmas izplatīšanā iesaistītās personas no administratīvā pārkāpuma izdarīšanas, kā arī šādu pārkāpumu atkārtosānās.

Lietas izskatīšanas laikā nav konstatēti apstākļi, kas mīkstina vai pastiprina atbildību par administratīvo pārkāpumu.

Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, PTAC uzskata, ka SIA „Dinaburg Media Group” tiek saukta pie administratīvās atbildības par administratīvo pārkāpumu, kurš ir paredzēts APK 166.¹³ panta otrajā daļā, kurā noteikts, ka „Par likumā aizliegtas reklāmas sniegšanu vai izplatīšanu - uzliek naudas sodu fiziskajām personām līdz divsimt piecdesmit latiem, bet juridiskajām personām – līdz desmit tūkstoš latiem”.

Pie administratīvās atbildības saucamās SIA „Dinaburg Media Group” vadītājs vai tā pilnvarots pārstāvis uz administratīvo pārkāpumu lietas izskatīšanu neieradās. Par lietas

5

izskatīšanu SIA „Dinaburg Media Group” savlaicīgi tika paziņots, nosūtot 26.07.2007 vēstuli Nr. 21-06/5828 *Par lietvedības uzsākšanu administratīvā pārkāpuma lietā*. PTAC uzaicināja SIA „Dinaburg Media Group” atbildīgo amatpersonu vai pilnvaroto pārstāvi ierasties uz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanu 2007.gada 14.augustā plkst.13-00 Rīgas ielā 54a, Daugavpilī. Uzaicinājumu SIA „Dinaburg Media Group” saņēma 30.07.2007, ko apliecina pasta paziņojums par reģistrētu iekšzemes pasta sūtījuma izsniegšanu nr. 561. Līdz 14.08.2007.plkst. 13-00 nav saņemts rakstisks vai mutvārdu lūgums par lietas izskatīšanas vietas un laika maiņu, tādēļ saskaņā ar APK 260.panta trešo daļu, lieta tiek izskatīta bez SIA „Dinaburg Media Group” klātbūtnes.

Izvērtējot lietas materiālus un izskatīšanā konstatētos apstākļus, pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 14.¹ pantu, 23.panta pirmās daļas 2.punktu, 32.panta otro daļu, 166.¹³ panta otro daļu, 215.⁴ pantu, 274.pantu, 275.panta pirmās daļas 1.punktu, Administratīvā procesa likuma 5.pantu, 12.pantu, 13.pantu un 66.panta pirmo daļu,

n o l e m t s:

piemērot SIA „Dinaburg Media Group”
 juridiskā adrese: Ģimnāzijas ielā 4, Daugavpils
 reģistrācijas numurs: 41503040792
 naudas sodu Ls1500.00 (viens tūkstotis pieci simti lati 00 santīmi) apmērā.

Z.v.

Direktores vietniece

- - - Brigita Liepiņa

Personai, par kuru pieņemts lēmums administratīvo pārkāpumu lietā, ir tiesības pārsūdzēt pieņemto lēmumu likumā paredzētajā kārtībā. Saskaņā ar Reklāmas likuma 17.panta otro daļu uzraudzības iestādes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā Rīgā, Antonijas ielā 6 viena mēneša laikā no dienas, kad lēmums stājas spēkā.

Naudas sods jāsamaksā ar pārskaitījumu, maksājuma uzdevumā norādot:

Saņēmējs: Patērētāju tiesību aizsardzības centrs
 Rīga, K.Valdemāra iela 157
 Reģistrācijas Nr. 90000068854
 Konts Nr. LV30TREI.2120030260100

Saņēmēja iestāde: Valsts kase, kods TREI.LV22.

Maksājuma mērķis: Lēmums Nr. E04-DAU-154. Ekonomiskās klasifikācijas kods 21499.

Naudas sods jāsamaksā ne vēlāk kā 30 dienu laikā pēc dienas, kad saņemts lēmuma noraksts.

Ar lēmumu iepazīnos

2007. gada 14.augustā

(personas, kurai piedalījās lēmuma pieņemšanā, paraksts)

Lēmuma norakstu saņēmu

2007. gada 14.augustā

(personas, kurai piedalījās lēmuma pieņemšanā, paraksts)

[Faint handwritten notes and stamps at the bottom of the page]